

Yttrande

KN2023/03699 Remiss av EU-kommissionens
förslag på revidering av
Avfallsdirektivet (2008/98/EG)

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

2023-10-30

Ärendenummer KN2023/03699

Remissvar från Håll Sverige Rent

Håll Sverige Rent välkomnar revidering av avfallsdirektivet. Åtgärder för att minska ätligt livsmedelsavfall och införandet av ett producentansvar för textilier bidrar till att nå miljö- och klimatmålen som Sverige, EU och FN satt upp.

Håll Sverige Rent välkomnar det nya förslaget om revidering av avfallsdirektivet, särskilt den del som adresserar problemet med matsvinn och förpackningar.

Det är tydligt att beteendet att konsumera mat "on-the-go" ökar betydligt. Enligt Statistiska Centralbyrån (SCB) har konsumtionen av mat och dryck på restauranger, caféer och liknande etablissemang ökat från ungefär 10 procent av den totala livsmedelskonsumtionen år 1960 till ungefär 30 procent år 2019, varav en betydande andel konsumeras under tidspress.

Att fler engångsförpackningar är i omlopp innebär per definition mer nedskräpning men matsvinnet ökar därmed också. Kommissionen bör utveckla och stödja beteendeförändringar för att minska livsmedelsavfallet, samt initiera informationskampanjer för att öka medvetenheten om förebyggande av livsmedelsavfall som också **är lierat med förpackningar och skräp**.

Det här är ett fenomen som bör inkluderas i artikel 9 (a) då matsvinn och förpackningar gemensamt genererar ökat avfall.

Även om livsmedelsföretagen och marknadsförare gjort konkreta åtaganden för att minska livsmedelsavfallet i sin verksamhet och i hela leveranskedjan så vet vi att man kontinuerligt och oförtröttligt behöver informera om hur man minskar matavfall och användandet av engångsförpackningar. Medlemsstaterna måste, som kommissionen säger, sträva efter att stödja förändrade konsumentbeteenden och underlätta alternativa möjligheter att köpa "on-the-go" mat i återvunna/återanvändbara kärl.

Ideella aktörer likt Håll Sverige Rent har lång erfarenhet av att arbeta med näringslivet för att bidra i informationsinsatser i form av utbildningar, kampanjer etc. som på ett effektivt sätt bidrar till att minska nedskräpningen och öka kunskapen om olika produkters inverkan på natur och människa.

Det bör framgå i artikel 29 a att kommissionen skall beakta matsvinn från den växande "on-the-go" trenden. Medborgarpanelen bör också i sitt stöd till kommissionen och medlemsstaterna utforma nationella strategier och hjälpa medlemsstaterna adressera "on-the-go" trenden och hur man kan förebygga matsvinn och i förlängningen även förpackningar som avfallsläckage och skräp

Enligt en rapport framtagen av Pew Charitable Trusts och Systemiq tillsammans med University of Oxford, Ellen MacArthur Foundation, University of Leeds och Common Seas från 2020 slår man fast att dagens åtgärder, som många sker på företagsnivå, nationell nivå eller till exempel genom direktiv i EU eller liknande samarbeten, är otillräckliga för att bromsa utvecklingen av bara plastläckaget. Om alla initiativ implementeras till 2040 kan läckaget av plast bli 7 procent mindre än om inget görs. Men det betyder att ökningen fortfarande blir cirka 147 procent till 2040.

Så mycket mer behöver göras för att minska användandet av förpackningar av plast och andra material som inte skall finnas i naturen och hamna i haven. I ingressen i förslaget nämner kommissionen avfallstransporter, som är mer eller mindre ett såll för nedskräpning. Håll Sverige Rent stödjer skärpta regler för avfallstransporter och hantering av avfall. Avfallstransporterna bör bli färre och de som sker måste förbättras och säkras för att skräpet inte skall hamna i naturen. Vi vill också poängtera att bättre designkrav på matförpackningar kan ha avgörande betydelse för förebyggande av avfall.

Matsvinnet och de råvaror som ingår i förpackningar som kasseras saknar idag ett värde. Det finns definitivt ett behov av att bygga upp en kultur för livsmedels- och förpackningsmaterials värde. Det är billigare att producera nytt än att ta hand om det vi redan har producerat. Det är inte hållbart alls och det leder ultimatum till en ökad nedskräpning.

När mat inte konsumeras i sin helhet finns risken att den och dess förpackning kastas i eller bredvid papperskorgar på offentliga platser, vilket i sin tur bidrar till problem med skadedjur, inklusive råttor.

Med anledning av det ovannämnda anser vi det vara av stor vikt att inkludera "on-the-go" som ett specifikt fokusområde vid revideringen av avfallsdirektivet. Inom detta område bör mål och åtgärder utvecklas för att minska mängden matsvinn och förpackningar som hamnar i vår offentliga miljö.

Vi föreslår att följande specifika målområden beaktas:

1. Inför obligatorisk mätning av den mängd mat och förpackningar som distribueras genom take-away-kanaler i förhållande till den mängd skräp som genereras i den offentliga miljön. Detta skulle ge värdefull information för att följa upp och utvärdera effekterna av åtgärder som syftar till att minska matsvinnet.
2. Implementera åtgärder för att minimera matsvinn t.ex. genom att erbjuda konsumenter som handlar mat för omedelbar konsumtion, alternativ med mindre eller större portioner, anpassade efter deras faktiska behov istället för standardiserade portioner och förpackningar.

Vi ser fram emot att delta i diskussionen om dessa förslag och att samarbeta för att minska matsvinnet och förbättra hanteringen av avfall i offentliga miljöer.

Vänliga hälsningar

A handwritten signature in black ink, reading "Johanna Ragnartz". The signature is written in a cursive style with a large initial 'J'.

Johanna Ragnartz
VD, Håll Sverige Rent